

TIJDSCRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

17^e Jaargang.

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1909

Gemengde Berichten.

Nog eenige JULIANA-penningen.

Na het verschijnen van afl. III van den loopenden jaargang, kwamen nog enkele JULIANA-penningen in mijn bezit:

I. Vz. Aanzien, gekroond borstbeeld van H. M. de Koningin, met ontblooten hals en parelsnoer, geheel gelijk aan dat, voorkomende op den penning STEPHANIK en ZWIERZINA n°. 110, ter zijden:

WILHEL-
MINA
KONINGIN

DER
NEDER-
LANDEN

op de schouders: S E N S L O N D (SPINK and Son, London)

Kz. Kinderkopje, uit een kool te voorschijn komende; omschrift:

JULIANA

30 · APRIL · 1909

Brons en wit metaal, 32 m.M.

2. Van het penninkje, beschreven op blz. 188 bestaat een variant.

Vz. Gelijk, doch met weglating van het lauwertakje, op de Kz. zijn de opgaande zon en de zuilengang op den achtergrond links vervangen door een scheepje op een rustige zee; de afsnede is glad; het omschrift luidt:

* 30 · 4 · 1909 * *

Verguld en verzilverd koper, 25 m.M., met oog en ring.

Ik kocht nog een 18-tal draagteekens in den vorm van broches, dasspelden, manchetsknoopen en een horloge-ketting, zg. chatelaine.

Aan laatstgemelde hangt een medaillon met goed fotografisch portret van H. M. de Koningin, met diadeem en parelsnoer (aanziend) in vergulden kabelrand, de Kz. is geslagen in rood koper en vertoont een gekroond wapen, waarop, schuin geplaatst, de kleuren van de nederlandsche vlag zijn geëmailleerd, omgeven door lauwer-takken. Omschrift:

* Jn naam van Oranje *

Doe open de poort

30 m.M.

Ten onrechte is medegedeeld, dat de penningen GOUDSMIT (blz. 189, 190) zijn gemodelleerd door C. L. J. BEGEER, deze bezorgde slechts reductie en slag, het modellé van Vzⁿ en Kzⁿ is van AUG. FALISE.

Z.

Muntverslag 1908.

Volgens het verslag van den waarnemenden muntmeester G. BLOM, werden in 1908 aangemunt:

a. Voor Nederland:

3.000.000 guldens,
4.000.000 nikkelen stuivers,
1.700.000 bronzen centen.

b. Voor Nederlandsch Indië:

1.700.000 guldens,
4.000.000 $\frac{1}{2}$ guldens,
2.000.000 $\frac{1}{4}$ „
3.000.000 1/10 „
3.120.000 $2\frac{1}{2}$ centstukken,
12.500.000 1 „
8.400.000 $\frac{1}{2}$ „

c. Voor partikulieren:

91.006 gouden dukaten.

Voor een en ander waren 3602 stempels noodig.

Een zin trekt bijzonder onze aandacht: Na vermelding, dat in 1908 geen nieuwe medailles (het nederlandsche woord is toch penningen?) zijn ontworpen, vervolgt het verslag: „Een opdracht van het Departement van Marine, een zeer omvangrijk werk betreffende, heeft den stempelsnijder WIENECKE een groot gedeelte van het jaar bezig gehouden. Daar de afwerking in het jaar onder behandeling nog niet voleindigd was, zal zulks het volgende jaar nader besproken worden.” Toen WIENECKE benoemd werd tot 2^{den} stempelsnijder aan 's Rijks Munt in 1900 schreven wij: „Mogen wij de Munt dus van harte gelukwenschen dezen kunstenaar aan zich te hebben verbonden, we wenschen hem toe: tijd en gelegenheid om nog menig kunstwerk te scheppen. Moge de kunstenaar niet in den stempelmaker ondergaan!”

Thans een ander bezwaar, toen niet voorzien: het opdragen aan den stempelsnijder van zulke omvangrijke werkzaamheden, geheel buiten het medailleurs- en stempelsnijdersambt liggende, dat onze WIENECKE niet alleen gedurende bijna twee en een half jaar niets op penningkundig gebied kon presteeren, maar daarenboven niets met partikulieren arbeid kon verdienen.

Waar hem bij zijne aanstelling uitdrukkelijk vergund is partikulier werk als medailleur te verrichten, als zijn tijd niet voor rijks munt- en penningwerk was in beslag genomen, daar is het zéér te betreuren, dat het rijk, hem beeldhouwerswerk laat verrichten, waartoe hij o. i. feitelijk niet verplicht is, althans niet aangesteld, vooral waar dit zulke betreurenswaardige gevolgen na zich sleept. Moet de munt dan met alle geweld het graf zijn, waarin onze medailleurs ondergaan? Is het dan niet de dure plicht onzer regeering om, waar de nationale penningkunst zulke blijde teekenen van herleving heeft gegeven, een der zeer weinige goede krachten die wij bezitten voor ons

land en voor de kunst te bewaren en niet aan hem opdrachten te geven, waardoor hem niet alleen belet wordt zich aan zijn eigenlijke kunst te wijden, maar die hem daarenboven financieel nadeel berokkenen?

Moge nimmermeer een dergelijke mededeeling het Muntverslag ontsieren!

Waar er dus geen penningen waren af te beelden, ontbreken ditmaal de platen en vinden we slechts op omslag en titelblad een afbeelding van een ouden gevelsteen — rozenobel — in de Muntstraat te Maastricht.

Z.

Verslag Koninklijk Penningkabinet 1908.

In 1908 werden weder tal van moderne buitenlandsche penningen aangekocht of door schenking verkregen; de moderne vaderlandsche zijn sterk in de minderheid.

Op de veiling van grieksche munten uit de verzameling WEBER te München werden eenige zeldzame stukken aangekocht.

Als merkwaardigste aanwinsten worden vermeld: penningen op den slag bij Mühlberg (1547), ter eere van JACOBUS HANNIBAL, graaf von HOHENEMS (1575), eerepenning door de Staten van Friesland in 1591 geschonken aan MICHAËL HOEGELCO, fraaie gegraveerde zilveren liefdepenningen, dubbele gulden van Gelderland van 1577, gouden afslagen van sommige nederlandsche zilveren munten, dubbele gouden ropij van Nederlandsch-Indië (1766) en dubbel gouden lam van Kamerijk. De voornaamste aanwinsten zijn zeer fraai afgebeeld op twee platen, fototypie van L. VAN LEER & Co., te Amsterdam.

Z.

Inhoudsopgaaf van Tijdschriften.

Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, Deel LVII.

Catalogus der Maleische Handschriften in het Museum van het Bat. Gen. van K. en W., door Dr. PH. S. VAN RONKEL.

Tijdschrift voor Indische taal-, land- en volkenkunde, deel LI, afl. 3 en 4. Bevat: De munten van Nederlandsch-Indië, door J. P. MOQUETTE (met 8 platen). 1)

Bulletin van den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond, 2de jaargang, n°. 3. Bevat niets op numismatisch gebied.

Revue Suisse de numismatique, tome XV, 2°. livr.

DEMOLE, E. — Le tir à l'oiseau de Ferney à propos d'une médaille inédite de VOLTAIRE. — GRUNAU, Dr. G., Zwei schweizerische militärische Verdienstmedaillen. — Mélanges. — Bibliographie. Annexe: Médailles suisses nouvelles. (Bijzonder trekt de aandacht de groote penning op de inwijding van de nieuwe fédérale munt te Bern).

Monatsblatt der numismatischen Gesellschaft in Wien, Juni—Aug. 1909.

Ueber grosse und ungewöhnlich grosse Bergwerksmedaillen. — Internationaler numismatischer Kongresz in Brüssel 1910. — Gesamtverein der deutschen Geschichts- und Altertumsvereine. — Idem. Hauptversammlung in Worms (8 bis 12 September 1909). — Numismatische Literatur. — Besprechungen. — Verschiedenes.

Mitteilungen der Oesterreichischen Gesellschaft für Münz- und Medaillenkunde. Mei—Aug. 1909.

Erzherzog KARL in der Numismatik. — Kärntner Jahrhundertmedaille. — Medaillen von Prof. RUDOLF MARSCHALL. — Neue Musikermedaillen von A. ROTHBERGER. —

1) Wordt in afl. I, 1910, nader besproken door Mej. M. G. A. DE MAN.

Ueberprägungen der Tiroler MEINHARD-Denare durch die Bischöfe von Acqui. — Die Medaille zum 70-jährigen Sammler-Jubiläum des Fürsten ERNST ZU WINDISCHGRÄTZ. — Gussmedaillen von ANTON WEINBERGER. — SCHUBERT-medaille von HANS SCHAEFER. — FRANZ JOSEF HAYDN. — Die Medaille in der grossen Deutschen Kunstausstellung, Wien 1909. — Die Jubiläumprägungen des Jahres 1908. — Vereinsnachrichten. — Verschiedenes.

SPINK and Son's monthly numismatic Circular. Juni—September 1909.

HANDS, A. W. — Coins of Italo-Greek Cities. — L. F. — Biographical Notices of Medallists, Coin-, Gem- and Seal engravers (POPPO-RAUSCH). — PICCIONE, Prof. M. — Le Monete Suberate e Dentellate. — GARSIDE, H. — The British Imperial Bronze Coinage. — HENDERSON, J. R. — Ceylon Dutch Currency. 1) — EDDÉ. — Les Médailles d'Aboukir. — PETRIE, G. B. — The Need for a Standard Catalogue of English Coins and a suggested Method for compiling the Same.

American Journal of Numismatics. — Vol. XLIII n°. 3. SVONOROS, J. N. — The origins of coinage. — Additions to the Money of Folly. — BLANCHET, J. A. — An unnoticed jeton of JOHN LAW. — A medal for the Princess of Holland. 2) — STORER, Dr. H. R. — The medals, jetons and tokens illustrative of the science of medicine. — BALDWIN, A. — Facing heads on greek coins. Contorniates. — The LINCOLN-cent. — HUDSON ter-centennial medal.

Vjesnik Nieuwe Serie, deel 10 1908/9 bevat op num. gebied: BRUNSMID, Dr. J. — Einige Münzfunde in Kroazien und Slavonien.

1) De schrijver beweert, dat de letter I niet beteekent „Jafna," doch „Istaiivar," de singaleesche uitspraak van het hollandsche woord stuiver.
2) Groote en kleine plakket en schoolkinderenpenning „de Vervulling" van PANDER.

CALVIJN-penningen.

Dr. phil. EUGÈNE DEMOLE, konservator van het munt- en penningkabinet te Genève, leverde als bijdrage tot de „*Iconographie Calvinienne* van E. DOUMERGUE. (Lausanne, GEORGES BRIDEL & Co.) eene beschrijving der penningen betrekking hebbende op JOHAN CALVIJN. We vinden daarin 102 verschillende stukken beschreven van de 16de tot de 20ste eeuw, waarvan de voornaamste op een 4-tal platen zijn afgebeeld. Een eigenaardige methode wordt gevolgd, door met letters en cijfers aan te duiden, hoe de omschriften geplaatst zijn en waar ze beginnen.

Z.

Vergaderingen in 1908/09.

*Bestuursvergadering gehouden in het Koninklijk
Penningkabinet. 7 November 1908.*

De notulen der laatste bestuursvergadering worden goedgekeurd na gelezen te zijn.

Conform art. 11 der statuten wordt besloten op de straks te houden ledenvergadering den Heer RUYS DE PEREZ als buitengewoon lid voor te dragen en het Tijdschrift niet meer te zenden ter recensie aan alle couranten, doch alleen aan de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten.

*Bestuursvergadering gehouden in het hotel „Flora”,
te Ginneken, 13 Juli 1909.*

Alle bestuursleden zijn tegenwoordig, de notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Voor 't buitengewoon lidmaatschap zullen worden voorgedragen de Heeren B. H. VAN DER BEEK te Tiel, Mr. A. C. BONDAM, te Arnhem, H. L. A. BOUCKAERT, te Vlissingen, VAN DRUNICK, te Rhenen, Mr. J. baron VAN PALLANDT, te Waardenburg, P. SMIDT VAN GELDER, te Amsterdam en Mr. TH. STUART, te Amsterdam.

Op de straks te houden algemeene vergadering zal worden voorgesteld de jaarvergadering 't volgend jaar te Antwerpen te doen plaats hebben en zoo mogelijk een werkvergadering te Alkmaar te houden.

Naar aanleiding van klachten door ons medelid, den Heer ZWIERZINA tegen den Heer DU CROCQ ingebracht, wordt besloten den Heer ZWIERZINA kenbaar te maken, dat deze van zuiver personeelen aard zijn en het bestuur in deze niet tusschenbeide kan komen.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.

Conform het notulenboek.

De Secretaris,

SNOECK.

Verslag van den Secretaris over 1908.

Ook het afgelopen jaar bracht rouw over ons genootschap door het overlijden onzer medeleden VAN DE WALL BAKE, MEIJER en Jhr. SPEELMAN, welke laatste kort voor zijn overlijden uit ons genootschap was getreden.

Voor het lidmaatschap bedankten de Heeren ACHTENHAGEN, Dr. DOPPLER, Mr. D. J. VAN DOORNINCK en MAURITS SCHULMAN.

Tot buitengewoon lid werd gekozen de Heer H. J. SCHARP, terwijl de Heer RUYS DE PEREZ, tot dusver buitenlandsch lid, door zijn vestiging hier te lande tot buitengewoon lid werd benoemd.

In de samenstelling van het Bestuur kwam geen verandering.

De jaarlijksche algemeene vergadering werd dit jaar, ingevolge besluit der vorige algemeene vergadering, op 20 Juni 1908 te Groningen gehouden, terwijl op 7 November 1908 een werkvergadering in 's-Gravenhage georganiseerd werd.

De rekening bevat blijkens mededeeling van onzen penningmeester een batig saldo van /6.44½.

Door de ijverige zorgen der Commissie van Redactie, die bleef samengesteld als het vorig jaar, bleef het Tijdschrift, naar we hopen, voldoen aan zijn bestemming en verschatte de leden aangename en interessante lectuur.

Aan Hare Majesteit de Koningin, Z. K. H. den Prins en H. M. de Koningin-Moeder werden oudergewoonte gebonden exemplaren van het Tijdschrift toegezonden.

Wanneer we dus de slotsom opmaken, dan merk ik op, dat

de toestand van het Genootschap niet slecht te noemen is, ofschoon het zeer te wenschen ware, dat nog meerderen hun belangstelling toonden in de numismatiek door lid te worden van ons Genootschap, dat, ik moet het tot mijn spijt mededeelen, telken jare in ledental afneemt.

Moge dit een aansporing en prikkel zijn voor hen, die ons genootschap lief hebben, voor het te laat is, nieuwe leden aan te werven.

De Secretaris,

SNOECK.

Aanwinsten Bibliotheek.

- De Munt in de Volkstaal, VIII, IX. (Overdr.)
De hooge oudheid van het gemunte metaal. (Overdr.)
Over valsche Munten en Munters. (Overdr.)
Geschenk J. E. TER GOUW.
- Schutterspenningen van Vere. (Overdr.)
Geschenk Mej. M. G. A. DE MAN.
- Verslag Koninklijk Penningkabinet over 1907.
Geschenk van den Directeur.
- W. K. F. ZWIERZINA. Nederlandsche Penningen,
1864—1898. Dl. III.
Geschenk W. K. F. ZWIERZINA.
- Vijfde jaarverslag der rijks-commissie tot het opmaken
en uitgeven van eene inventaris en eene beschrijving van
de Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst.
Januari—December 1907.
Geschenk Commissie.
- Verslag der commissie ter verzekering eener goede
bewaring van gedenkstukken van Geschiedenis en Kunst
te Nijmegen, over het jaar 1907.
Geschenk Commissie.
- Verslag Museum van Oudheden te Groningen over 1908.
Geschenk idem.
- Dagh-Register gehouden in 't Casteel Batavia vant
passerende daer ter plaetse als over geheel Nederlandts
India. Anno 1679.
- Uitgegeven door het Bataviaasch Genootschap van
Kunsten en Wetenschappen met medewerking van de
Nederlandsch-Indische regeering en onder toezicht van
Dr. F. DE HAAN.

Geschenk. Bat. Gen. v. K. en W.

De Java-oorlog van 1825—30 door E. S. de KLERCK.
5e Deel.

Uitg. Bat. Gen. v. K. en W.

Essai d'interprétation du mot Flavia figurant sur les triens des Rois Lombards ASTAULF, DIDIER et CHARLEMAGNE. Extr. L'origine du différent monétaire B de l'atelier de Bourges. Extr. Un des plus anciens poinçonnages du moyen age. Extr.

Les faux Louis de 1775. Extr.

La médaille d'honneur offerte par la Municipalité de Creil à Madame PALM-DAELDER en FÉVRIER 1791. Extr.

Geschenk. P. BORDEAUX.

La médaille de PIERRE PEPERS à l'académie de Bruges par VICTOR DE MUNTER.

Geschenk V. DE MUNTER.

Numismatique de l'Evêché de Genève aux XIe et XIIe siècles par EUGÈNE DEMOLE Extr.

Geschenk E. DEMOLE.

Appunti di Numismatica Romana 89. Roma e la Germania (Extr.). 91. Il rispostiglio d'Ostia (Extr.). 92. Ritrovamenti diversi. (Extr.).

Geschenk. FR. GNECCHI,

American Journal of Numismatics.

Geschenk. DR. H. STORER.

Verkoop- en prijscatalogi. R. BAL. E. FISCHER, L. GRABOW, J. HAMBURGER, DR. J. HIRSCH, FEJÉR JÓSZEF, W. ED. H. LUCKENBACH, F. DE NOBELE.

Door ruiling met ons Tijdschrift.

Bulletin van den Oudheidkundigen Bond. I. Afl. 3—6.
II. Afl. 1.

Tijdschrift Bat. Gen. van Kunsten en Wetenschappen.
deel 51, 1—2.

Revue belge de numismatique, 1908. 3—4 1909. 1—2.

Revue suisse de numismatique. T. XIV. 1—2 T. XV. 1.

- Numismatische Zeitschrift. Wien. Bd. I. 1908.
 Monatsblatt. Numism. Gesellsch. Wien. 297—310.
 Jahrbücher und Jahresberichte des Vereins für Mecklen-
 burgische Geschichte und Altertumskunde. 73sten Band.
 Mitteilungen der Oesterr. Gesellsch. für Münz. u.
 Medaillenkunde. Bd. IV. 6—12. Bd. V. 1—4.
 Mitteilungen der Bayer. Numism. Gesellsch. 26sten,
 27sten Jahrgang.
 Numism. Lit. Blatt. 154—166.
 SPINK and S. Monthly Numism. Circ. Jan.-Mei 1909.

Aanwinsten numismatische verzameling.

GEDENKPENNINGEN.

1908. Portret medaille, Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE
 CHAUFÉPIÉ. Brons, 67 m.M. Door T. DUPUIS. (Lid Ned.
 Belg. Vereen.).
 1908. Ter eere van Prof. B. H. PEKELHARING. Brons,
 60 m.M. Door FADDEGON. Geschenk van de Commissie.
 (Door bemiddeling van den Heer J. W. ALBERDA te
 's-Gravenhage).
 1909. Penningplaat, PAUL WISSAERT. Brons, 66×46
 m.M. (Lid. Ned. Belg. Vereen.).
 Door aankoop:
 1909. Geboorte van Prinses JULIANA. Door AUG.
 FALISE. Brons, 60 m.M.
 1909. Als voorgaande. Brons, 35 m.M. Door M. J.
 GOUDSMIT.
 1909. Als voorgaande. Penningplaatje. 31×21 m.M.
 Door J. C. WIENECKE.

BELASTING-EN DRAAGPENNINGEN.

- Amsterdam. Hondenbelasting. 1908. K. Geschenk P.
 BURK. 1909. Draagpenning voor schoolkinderen. Geboorte

van Prinses JULIANA. Koper verzilverd. 26 m.M. Door
AUG. FALISE. Geschenk, H. G. DU GROcq.

MUNTEN.

- Koninkrijk Zweden. 1884. 5 öre.
Koninkrijk Denemarken. 1902. 5 öre. 1902. 2 öre.
1904 öre. 1907. 5 öre. 1907. 2 öre.
Duitsche Keizerrijk.
1906. Pfennig. A. A. (Berlijn). Geschenk. J. F. FINKE-
MEIER.
- Koninkrijk Pruisen.
1752. Drie pfennige, geslagen te Berlijn.
Hertogdom. Nassau.
1810 en 1817. Kwart kruizer. Geschenk. P. BURK.
Door aankoop:
1749. Utrecht. Ned. dukaat.	VERKADE. 98.4
1759. „ Ned. vierde gulden.	„ 111.6
1779 „ Dukaten met tulprand.	„ 100.3
1780. „ Ned. halve gulden.	„ 111.5
1802. Ned. dukaat.	„ 39.6
- Koninkrijk Spanje.
1807. Kolompiaster.
Koninkrijk Pruisen.
1814. Reichsthaler.
Hertogdom Nassau.
1833. 6 Kreuzer.
-

LEDENLIJST

(SEPTEMBER 1909)

Achter de namen der leden is vermeld welk gedeelte van de munt- en penningkunde door hen beoefend wordt.

EERE-LEDEN.

- Dagteekening der benoeming.
- Z. M. VICTOR EMANUEL III, Koning van Italië. 16 Juni 1901.
Vicomte B. DE JONGHE, Président de la Société royale
de Numismatique de Belgique, rue du Trône 60,
Ixelles. 17 Juni 1894.
(België, Nederlandsche provinciën Limburg en
Noord-Brabant, verder Gallische, Merovingische,
Karolingische en oud-Grieksche M.) 1)

GEWONE LEDEN

- C. H. F. A. CORBELIJN BATTARD, Notenboomstraat 83,
Groenloo.
- * ADRIAAN BOM, Heeregracht 542, Amsterdam.
- * Jhr. Mr. J. M. H. J. DE GREZ, rue de la loi 37,
Brussel.
- * Jhr. M. A. SNOECK, Kamerbeer i. b. d. van H. M.
de Koningin, Bestuurder van 't Prov. Genootschap
van K. en W. in Noord-Brabant, C. 22, Hintham.
(Prov. Noord-Brabant, M., G., noodmunten, lood-
jes, draagteekens.)
- C. W. BRUINVIS, Voorzitter der Commissie voor 't
Stedelijk Museum, Oudegracht 184, Alkmaar. 12 Juni 1892.
(Stad Alkmaar en Alkmaarders, M., G., nood-
munten, loodjes, draagteekens.)
- J. GERADTS, Burgemeester, Kasteel Aerwinkel, Pos-
terholt (L.)
(Nederlandsche prov. Limburg, M., G., gouden
Rom. M.)

1) De afkortingen beteekenen: M. = munten, G. = gedenkpenningen, * =
lid-oprichter.

- O. G. H. HELDRING, Gep. Luit.-Kolonel der Infanterie,
Utrechtsche straatweg 3, Renkum. 12 Juni 1892.
(M., G. in 't algemeen.)
- Mejuffrouw MARIE G. A. DE MAN, Conservatrice van
't Munt- en Penningkabinet van 't Zeeuwsch Gen. der
Wetenschappen, St. Pieterstraat 39, Middelburg. —
(Graafschappen Holland en Vlaanderen M. —
Prov. Zeeland, M., G.; noodmunten, loodjes,
draagteekens, muntvondsten — Nederland, loodjes.)
- Jhr. C. H. C. A. VAN SYPESTEYN, Parkstraat 87, 's-Graven-
hage. —
(Steden 's-Gravenhage en Haarlem, G. penningen
en penningplaten uit 't oogpunt van kunst)
- Jhr. Mr. J. A. FEITH, Rijks-Archivaris, Martiniplein
181, Groningen. 18 Juni 1893.
(Nederland, in 't bijzonder provincie en stad
Groningen M., G.)
- Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, Directeur
van het Koninklijk Kabinet van Penningen en
Gesneden Steenen te 's-Gravenhage, Javastraat 76. 17 Juni 1894.
- H. G. DU CROCCQ, Leidschegracht 11, Amsterdam. —
(Nederland en Koloniën, België tot 1830, G.)
- Jhr. L. C. VAN DEN BRANDELER, Kol. der Infanterie,
Gouverneur Kon. Mil. Academie, Breda. 16 Juni 1895.
(Nederland na 1576, M., G.)
- W. K. F. ZWIERZINA, Ontvanger van het Buitenge-
woon Zegel, Valeriusstraat 19, Amsterdam. —
(Nederland. G. en draagteekens, in 't bijzonder
die geslagen na 1863).
- AUG. SASSEN, Oud-Notaris, Alexanderstraat 17.
's-Gravenhage. 16 Juni 1897.
(Nederland, muntstudie der middeleeuwen;
muntgewichtjes; prov. Noord-Brabant, M., G.)
- Jhr. Mr. M. W. SNOECK, Subst.-Officier v. Justitie,
Vleeschstraat D 15a, Tiel. —
- Dr. L. J. A. BRAAKENBURG VAN BACKUM, adviseerend
geneesheer der rijks-verzekeringsbank, 's-Hertogen-
bosch. 16 Juni 1899.
(Bulzegels der pausen en der dogen, M. der
Johanniter Orde).
- J. E. TER GOUW, Directeur der Normaallessen,
Nassaulaan 8, Hilversum. 16 Juni 1899.
(Nederland en Koloniën, België, M.)

Jbr. Mr. P. L. VAN MEEUWEN, Rechter in de Arrondissements-Rechtbank, 's-Gravenhage, Bezuidenstraat 60 (Prov. Noord-Brabant, M., G.)	16 Juni 1899.
ANTH. BEGER, Oudegracht 17, Utrecht.	9 Juni 1900.
S. WIGERSMA HZN., Bestuurslid van 't Friesch Genootschap, Willemskade 19, Leeuwarden. (Nederland, in 't bijzonder Friesland, M., Friesland en 80-jarige oorlog, G.; Huis Oranje-Nassau, M. G. met portretten.)	16 Juni 1901.
Jbr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND, buitengewoon gezant en gevolmachtigd Minister, Peking. (Nederland, G., in 't bijzonder familiepenningen)	18 Juni 1904.
A. O. VAN KERKWYK, Onder-directeur van het Koninklijk Kabinet van Penningen en Gesneden Steenen, Nassaulaan 22, 's-Gravenhage.	—
P. N. VAN DOORNINCK, oud-burgemeester, Duinlaan, Bennebroek.	15 Juni 1905.
Jbr. Mr. A. F. O. VAN SASSE VAN YSSELT, lid der 2 ^e Kamer der Staten-Generaal, Raadsheer in het Gerechtshof, lid van den Hoogen Raad van Adel, Oranje-Nassaulaan, 's-Hertogenbosch.	—
JAN DE WAARD, Poelestraat 142, Groningen. (Prov. en Stad Groningen, M. en G.)	16 Juni 1906.
G. M. KAM, Berg-en-Dalscheweg, Nijmegen.	16 Juni 1907
H. J. M. H. VAN RIJCKEVORSEL, Huize Leeuwenstein, Vucht.	—

BUITENGEWONE LEDEN

B. J. A. BRUYNESTEYN, 2 ^e Sweelinckstraat 58, 's-Gravenhage. (Nederland, in 't bijzonder Holland, M.)	18 Juni 1893.
Mr. W. M. VAN LANSCHOT, Ververstraat 299, 's-Hertogenbosch, Griffier der Staten van Noord-Brabant. (Prov. Noord-Brabant, M. en G.)	—
F. H. baron VAN VERSCHUER, Willemsplein 2, Arnhem.	—
Jbr. H. E. RAM, Hoofd-Ingenieur van den Provinciaalen Waterstaat, Biltstraat 97, Utrecht. (Prov. Utrecht, M. en G.)	17 Juni 1894.
J r. Mr. W. C. G. VAN EYSINGA, Wirdumerdijk 9, Leeuwarden.	16 Juni 1895.

JAN HORDIJK JACZN., Voorstraat 410, Dordrecht.	10 Juni 1894.
Mr. C. G. J. BĲLEVELD, Conservator van het Stedelijk Museum, Nassausingel 2, Nijmegen. (Gelderland, in 't bijzonder Nijmegen M., G. loodjes enz.)	16 Juni 1896.
Mr. H. J. D. D. ENSCHEDÉ, Zijkstraet 27, Haarlem.	—
Ds. H. A. J. LOTGE, Keizersgracht 717, Amsterdam.	—
H. D. DE WITT HAMER, Bilderdijkstraat 157a. Amsterdam. (M. en G. in 't algemeen).	16 Juni 1897
A. HOLLESTELLE, Lid van de Provinciale Staten van Zeeland, Oudclandsche straat 436, Tholen (Nederland, muntstudiën).	16 Juni 1898.
CORN. L. J. BEGEER, Predikheerenkerkhof 5, Utrecht.	16 Juni 1899.
Mr. R. FRUIN TH.AZ., Rijksarchivaris in Zeeland, Balans 6, Middelburg. (Prov. Zeeland, Muntstudie.)	—
R. I. M. M. A. Graaf DE GELOES, Kamerheer i. b. d. van H. M. de Koningin, Burgemeester, Eijsden.	—
Mr. A. L. C. KLEIJN, Laan Copes v. Cattenburgh 54. 's-Gravenhage.	—
Mr. N. G. PIERSON, Oud-minister van financiën, 's-Gravenhage.	—
Jhr. mr. J. H. HORA SICCAMA, Oud-Referendaris bij B. Z., Bezuïdenhout 13, 's-Gravenhage. (Nederland G.)	--
J. VAN DE WATER, Hoogstraat 657, Gorinchem. (Prov. Holland, M.; Huis Oranje-Nassau, G.)	—
C. A. VAN WOELDEREN, gep. Officier der Artillerie, 33 Admiraal v. Ghentstraat, Utrecht. (Nederland, M. en G.; Rome, M.)	—
Jhr. Mr. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Inspecteur S.-S., Huize 't Hoogeveld, Zeist. (M. in 't algemeen).	9 Juni 1900
H. LABOUCHÈRE, Villa Beau Séjour 1, Lausanne.	—
I. C. P. E. MENS0, Jur. cand., Koninginnegracht 25, 's-Gravenhage. (Nederland, M.)	—
Mr. J. A. SILLEM, Heerengracht 577, Amsterdam. (Nederland, muntstudiën; koopkracht der edele metalen, beteekenis der rekenmunten).	—
Jhr. Mr. D. F. TEIXEIRA DE MATTOS, Plein 1813 n°. 4. 's-Gravenhage. (Nederland, uitsluitend gouden M. der XIX ^e eeuw).	—

- J. M. M. VAN BELLE, Haarlemmerdijk 104, Amsterdam. 16 Juni 1907.
(M. der Oud-Helleensche volken).
- Mr. N. P. VAN DEN BERG, President der Nederlandsche Bank, Oude Turfmarkt 3, Amsterdam. —
- J. M. J. VAN LIS, Notaris, Wolvega. —
(Zeeland M., P., loodjes).
- HIDDE NYLAND, Dordrecht. —
- Prof. Jhr. Dr. J. SIX, Heerengracht 511, Amsterdam. —
(Grieksche munten uit 't oogpunt van beeldenbeschrijving. Nederland G. uit 't oogpunt van kunst).
- Jhr. Mr. VICTOR DE STUERS, Parkstraat, 's-Gravenhage. —
- J. C. WIENECKE, 2^e Stempelsnijder aan 's Rijks-Munt te Utrecht, Parklaan 15, Zeist. —
(Onderzoekingen en studiën van technischen aard).
- G. D. BOM H.G.Z., Warmoesstraat 35, Amsterdam. 16 Juni 1902.
(G. zeevaart en handel, marine, koopvaardij, waterstaat, zeeverzekering, watersport, luchtvaart reddingmaatschappijen, zeemanscolleges, beurzen). —
- G. J. BRENKMAN, Aalst 32, Lienden, G. —
(Holland, Utrecht, Gelderland, M. tot 1576, alle stukken, die in de Betuwe gevonden zijn.)
- TH. DORREN, Wethouder, Valkenburg. —
(M. G. in 't algemeen; in 't bijzonder van Limburg).
- N. GILISSEN LEMAIRE, Markt 74, Maastricht. —
(Maastricht en omliggende Heerlijkheden M., G.)
- Mr. A. E. H. GOEKOOP, Laan van Meerdervoort 55, 's-Gravenhage. —
(M. van Griekenland, Europa na 1800, gouden M.)
- Prof. W. GOOSSENS, Seminarie, Rolduc. —
(Limburg M. G. tot einde der 18^e eeuw.)
- Mr. E. H. HIJMANS, Ambtenaar O. M. bij de kantongerechten, Schiedam. —
(M. G. in 't algemeen.)
- EMILE KOCKEN, Vlijtstraat 1, Arnhem. —
(G. in 't algemeen.)
- Mr. W. J. SAAIJMANS VADER, Burgemeester, Vrijenban. —
- J. SCHULMAN, Keizersgracht 448, Amsterdam. —
(In Nederland geslagen nabootsingen van vreemde munten. Nederlandsch-Indië M. G.)
- E. VOET JR., Anegang 15, Haarlem. —
(Nederland en Koloniën 1576-1840 M. G.)

F. A. HOEFER, 2e voorzitter van Gelre, Hattem. (Overijsel M.)	— 16 Juni 1903.
W. O. SWAVING, Gemeente-Archivaris, Middelburg.	—
Dr. F. C. WIEDER, Overtoom 185, Amsterdam.	—
F. L. G. D'AUMERIE, Pieter Bothstraat 65, 's-Gravenhage.	18 Juni 1904.
J. A. RODBARD, Voorstraat, Dordrecht.	—
GUST. VAN KALCKEN, Haarlem.	15 Juni 1905.
CAREL J. A. BEGEER, Oudegracht 17, Utrecht.	16 Juni 1906.
Jhr. S. VAN CITTERS, Commissaris der Koningin in de Provincie Gelderland, Arnhem.	—
Mr. L. TH. VERSCHEURE, Adv. Proc., Roermond.	—
H. J. BOEKRN Jz. van Eeghenstraat 187, Amsterdam.	16 Juni 1907.
J. F. H. BOUCHEFFE, Steenstraat 14, Arnhem.	—
JAC. J. VAN GOOR, Catherijne singel 3, Utrecht.	—
Jhr. Mr. F. J. J. M. VAN RIJCKEVORSSEL, Kamerheer i. b. d. van H. M. de Koningin, Wethouder, Hinthamerstraat, 's-Hertogenbosch.	—
H. J. SCHARP. P. C. Hoofdstraat 145, Amsterdam.	20 Juni 1908.
P. I. B. RUIJS DE PEREZ, huize Rodestein, Bloemendaal. (Noodmunten).	7 Nov. 1908.
Mr. A. C. BONDAM, Rijks-Archivaris, Arnhem.	13 Juli 1909.
H. L. A. BOUCKAERT, Inspecteur Belgisch Loodswezen, Vlissingen.	—
VAN DRUNICK, Rhenen.	—
Mr. J. baron VAN PALLANDT, Kantónrechter, Waardenburg.	—
P. SMIDT VAN GELDER, Raadhuisstraat 39, Amsterdam.	—
Mr. TH. STUART, Heerengracht 507, Amsterdam.	—

BUITENLANDSCHE LEDEN

E. VANDEN BROECK, rue du Commerce 50, Bruxelles. (Stad Brussel, M., G., noodmunten, loodjes, draagteekens).	12 Juni 1892.
Cav. FCO. GNECCHI, via Filodrammatici 10, Milano.	—
Comte TH. DE LIMBURG-STURM, rue de la Loi 166, Bruxelles.	—
ALFH. DE WITTE, Ingénieur, rue du Trône 55, Ixelles. (Hertogdom Brabant, M.; legpenningen der XVII Nederlanden en Frankrijk; muntgewichtjes).	12 Juni 1892.
V. DE MUNTER, Agent de la Banque nationale de Belgique, Lei 15, Louvain.	9 Aug 1892.

- AMÉDÉE DE ROISSART, Conseiller de la cour d'appel de Bruxelles, avenue de la Couronne 12, Ixelles. 9 Aug. 1892.
- GEOFFREY CH. ADAMS, Broadway 29, New-York. 8 Sept. 1893.
- ROGER VALLRNTIN DU CHEYLARD, Officier de l'Instruction publique, Receveur des Domaines, rue Jeu de Paume, Montélimar (Drôme). —
- P. H. BORDEAUX, Avocat, 1er adjoint au maire, Boulevard Maillot 98, Neuilly-sur-Seine. 24 Mei 1894.
- ALBERT VISART DE HOCARME, rue St. Jean 16, Bruges. 5 Juli 1894.
- Dr. HORATIO R. STORER, Washington-Street 58, New-York (R. I.) U. S. A. 14 Nov. 1897.
- PIER PANDER, Beeldhouwer en Medailleur, via Nomentana 143, Roma. 8 Oct. 1899.
- AULIN TASSET, graveur en médailles et monnaies, rue Séguier 3, Paris. —
- Baron PHILIPPE PRISSE, Ingénieur en chef, Directeur des Ponts et Chaussées, Boulevard Léopold 59, Anvers. 22 Mei 1900.
- J. P. MOQUETTE, Conservator van het Munt- en Penningkabinet van het Bat. Gen. v. K. en W.. Kebon Sirih, Weltevreden. —
- (Ned.-Indië, M. in den meest uitgebreiden zin; G. uit den Hindoe-tijd.)
- J. M. FADDEGON, Graveur, Avenue de la République 57, Montrouge sur Seine. 2 Juni 1901.
- F. MAZÉROLLE, Directeur de la Gazette num. franç. et de corresp. histoire et archéol., Avenue Niel 91, Paris. 16 Juli 1901.
- GODEFROID DEVRESE, sculpteur-médailleur, rue Quinaux 11, Bruxelles. 18 Juli 1903.
- GEORGE MACDONALD, Edinburgh, Comely Bank. —
- L. FORRER, Hamilton road, Bromley, Kent. 29 Oct. 1904.
- PAUL FISCH aîné, rue d'Allemagne 32, Bruxelles (Midi). —
- EM. DE BREIJNE, avenue Louise, Bruxelles. 5 Mei 1906.

INHOUDSOPGAVE.

I. Artikelen.

	Blz.
Schutterspenningen van Vere, door Mej. M. G. A. DE MAN	5
De hooge oudheid van het gemunte metaal, door J. E. TER GOUW	19
La numismatique constantinienne par M. MAURICE et la question des monétaires mérovingiens, door P. BORDEAUX	25
De munt in de volkstaal, door J. E. TER GOUW	54
De boogschutterij van St. SEBASTIAAN'S Doelen te Alkmaar, door C. W. BRUINVIS	91
Gegraveerde nederlandsche penningen (einde 16 ^{de} en begin 17 ^{de} eeuw), door A. O. VAN KERKWIJK	98
Over valsche munten en munters, door J. E. TER GOUW	112
Naschrift op het artikel over de oudheid van het gemunt metaal, door J. E. TER GOUW	122
Bijdrage tot de muntgeschiedenis van Holland, door AUG. SASSEN	123
De blank, door A. HOLLESTELLE	126
Penning ter eere van ISAAC ROCKESEN (1672), door Zw.	133
Muntvondst te Hiaure. Obolen uit 't laatst der 11 ^{de} eeuw, door S. WIGERSMA HZ.	151
Iets over de penningen, geslagen op den tweehonderd-jarigen gedenkdag der bevrijding van Vlissingen, door Mej. M. G. A. DE MAN	156

	Blz.
Bijdrage tot de muntgeschiedenis van Batenburg (1556—1559), door AUG. SASSEN	165
De nederlandsche numismatiek in verval, door A. O. VAN KERKWIJK.	169
Prijsvraag op penningkundig gebied	180
Geboorte- en dooppeningen der Oranjes, door W. K. F. ZWIERZINA	183
Over den oorsprong en het belang van familiepenningen, door S. WIGERSMA Hz.	219

2. *Gemengde berichten.*

De munten van Nederlandsch-Indië, door J. P. MOQUETTE. — La médaille d'honneur offerte par la municipalité de Creil à Madame PALM DAELDER en février 1791, par PAUL BORDEAUX. — Numismatische vragen. — Muntwaarde (St. Oedenrode 1651). — Rektifikatie. — Inhoudsopgaaf van Tijdschriften	77
Luiksche marken en ponden. — Verslag Kon. Kabinet 1907. — Cat. Friesch Museum. — Museum Alkmaar 1908. — Perzisch geld. — Erratum. — Vraag. — Munt- en penningkabinet MILAIN VISCONTI. — Advertentiën uit de Opr. Haarl. Courant. — Nederland en het Nederl. Volk. — Inhoudsopgaaf van Tijdschriften.	136
Duiten 1683 te Helmond buiten omloop gesteld. — Een numismatische feestuitgave. — Nog iets over de oudheid van het gemunt metaal. — Munten van SCHLITZ. — Sekretariaat van het Kon. Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde. — Muntvondsten van vroeg-13 ^{de} - eeuwsche halve obolen in Friesland, door S. WIGERSMA Hz. — Hollandsche muntslag	

	Blz.
voor Ceylon. — Tentoonstelling van die Haghe. — Iets over Penningkunst, door C. J. A. BEGEER. — Inhoudsopgaaf van tijdschriften	202
Nog eenige JULIANA-penningen. — Muntverslag 1908. — Verslag Koninklijk Penningkabinet 1908. — Inhoudsopgaaf van tijdschriften. — CALVIJN-penningen.	289

3. *In Memoriam.*

H. L. A. VAN DEN WALL BAKE	134
Jhr. H. M. SPEELMAN	148

4. *Mededeelingen het Genootschap betreffende.*

Werkvergadering, gehouden in het Koninklijk Penningkabinet, 7 November 1908	72
Verslag der algemeene vergadering te Ginneken, op 13 Juli 1909.	215
Vergaderingen 1908/9.	295
Verslag van den Sekretaris over 1908	297
Aanwinsten bibliotheek, munt- en penningverzameling	298
Ledenlijst	303
Inhoudsopgave van den jaargang	310
Verwijzing der platen	313

VERWIJZING DER PLATEN.

Plaat	I tegenover	Blz.	5.
„	II „	„	91
„	III „	„	104
„	IV „	„	106
„	V „	„	153
„	VI „	„	183
„	VII „	„	251
„	VIII—XII achter	„	288
